

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Davidem Kryskou ve věci

žalobce: **M. Y.**, narozen X
státní příslušník Syrské arabské republiky
adresou pro doručování Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová,
Jezová 1501, Bělá pod Bezdězem

proti
žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje**
sídlem Křížíkova 279/8, Karlín, Praha 8

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 9. 2024, č. j. KRPS-227617-31/ČJ-2024-010022,
takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 30. 9. 2024, č. j. KRPS-227617-31/ČJ-2024-010022, se ruší.
II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) se žalobce domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná podle § 129 odst. 7 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) ve spojení s § 129 odst. 1, 3 a 4 téhož zákona prodloužila dobu zajištění žalobce za účelem jeho předání podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané

státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“), a to do 31. 10. 2024.

Podstatný obsah správního spisu

2. Ze správního spisu vyplývá, že dne 2. 9. 2024 se na tísňovou linku obrátil cizinec s prosbou o pomoc, neboť se s dalšími lidmi nachází v nákladovém prostoru kamionu, v němž nemohou dýchat. Policie České republiky nákladní vůz lokalizovala a zastavila jej na dálnici D8 ve směru na Ústí nad Labem. V nákladovém prostoru se nacházelo třicet osob cizí státní příslušnosti. U jedné ženy policisté s ohledem na její zdravotní stav zahájili resuscitaci, přesto však zemřela. Mezi osobami cestujícími v nákladovém prostoru byl rovněž žalobce s nezletilým bratrancem I. Y. Jelikož žalovaná shledala důvod se domnívat, že žalobce vstoupil na území České republiky (dále též „ČR“) neoprávněně nebo zde neoprávněně pobývá, přistoupila k jeho zajištění podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky.
3. Při následném šetření v systému EURODAC žalovaná u žalobce zjistila shodu s daktyloskopickou kartou č. X ze dne 21. 8. 2024. Z informace o zjištění shody v systému EURODAC tedy plyne, že členským státem, v němž bylo či je vedeno řízení o udělení mezinárodní ochrany, je Bulharsko.
4. V protokolu o podání vysvětlení žalobce uvedl, že je svobodný a bezdětný. Jeho rodiče žijí v Sýrii, bratr a jedna ze sester v Německu. Sýrii, jež je jeho domovským státem, opustil před 10. 7. 2024 za pomoci převaděče, kterého domluvil jeho otec a kterému zaplatil za cestu do Německa. Ze Sýrie šel pěšky do Turecka, odtud jel automobilem do Bulharska. V sobotu 31. 8. 2024 ho spolu s dalšími cizinci naložili do nákladního vozu, v němž byli následně zadrženi. Během cesty řidič zastavoval, ale nepustil nikoho ven. Cestovalo celkem 30 osob. Během dne 2. 9. 2024 se začali v autě dusit, řidič nechtěl zastavit ani otevřít auto. Videa z vozu posílali i převaděči. Jedna žena nebyla v dobrém zdravotním stavu. Snažili se ji oživit, ale již bylo pozdě. Zavolal na číslo 911. Následně byli policisty zastaveni. Po celou dobu cestoval se svým bratrancem narozeným 1. 1. 2011, jehož rodiči byl pověřen, aby jej bezpečně dopravil do Německa. O bratrance má v úmyslu se postarat. Cestovní doklad nemá a nikdy jej neměl. Fotokopii občanského průkazu mohou zaslat rodiče. Prostředky na cestu mu zařídil otec. Německo je cílová země. Je si vědom, že musí mít v zemích Evropské unie (dále též „EU“) cestovní doklad a vízum a že bez nich nebyl oprávněn na území ČR vstoupit. Není schopen oznámit adresu pobytu, na které by se v ČR zdržoval, a není schopen ani ochoten se osobně hlásit policii ve stanovené době. Dostatečný finanční obnos na složení finanční záruky nemá, disponuje pouze finančními prostředky na vycestování z ČR. Jakmile bude propuštěn, odcestuje do Německa. V ČR zůstat nechce. O azyl v jiné zemi požádáno nemá. Spolu s dalšími byl zadržen a ztotožněn bulharskou policií. Neví ale, jestli je zapsali jako žadatele o azyl. Sejmuli jim otisky prstů. Je vystudovaný lékař, několik měsíců pracoval na chirurgii v nemocnici. Právě jako lékař se snažil ženě v kamionu poskytnout pomoc. V návratu k rodičům do země původu mu brání vojenská služba, kterou by musel absolvovat. Jako Kurdovi mu hrozí nebezpečí ze strany syrského režimu. Ve vycestování z ČR mu žádný důvod nebrání, k ČR nemá žádné vazby ani závazky.
5. Rozhodnutím žalované ze dne 3. 9. 2024 byl žalobce zajištěn za účelem předání podle nařízení Dublin III. Žalovaná v odůvodnění konstatovala, že vzhledem ke shodě s bulharskou daktyloskopickou kartou bude v případě žalobce postupováno dle nařízení Dublin III. Vyhodnotila, že existuje reálný předpoklad předání žalobce do Bulharska, neboť

tam podal žádost o azyl. Žalobce není držitelem cestovního dokladu a současně se na něj jako na občana Sýrie vztahuje vízová povinnost, přesto na území ČR vstoupil a pobýval. Tím porušil zákon o pobytu cizinců a přímo použitelné předpisy EU, čímž naplnil podmínku k jeho zajištění. Nadto existuje důvodná obava, že by průběh řízení mařil. Jelikož nebude možné předání realizovat do 48 hodin, přistoupila žalovaná k zajištění žalobce. Uložení zvláštních opatření by bylo neúčinné a nedostačující. Nelze předpokládat, že by se žalobce pravidelně osobně hlásil na policii, a rovněž zde nemá stálou adresu, kde by se zdržoval. Současně nemá peněžní prostředky na složení finanční záruky. Tyto skutečnosti žalobce potvrdil při podání vysvětlení. Uvedl, že cílovou zemí je Německo. Svým protiprávním jednáním ani nedává záruku, že by povinnosti plnil. Naopak má žalovaná obavu, že by se žalobce stal nedohledatelným. Splněna je i podmínka vážné hrozby útěku, neboť žalobce již v Bulharsku předčasně ukončil azylové řízení a odcestoval. Sam vypověděl, že v ČR nechce setrvat. Rozhodnutí nepřiměřeně nezasahuje ani do rodinného a soukromého života žalobce, neboť zde nemá žádné vazby. Žalovaná vzala v úvahu i věk a zdravotní stav žalobce. Do zařízení pro zajištění cizinců (dále též „ZZC“) bude umístěn společně s bratrancem. Žalobce nenamítal a žalované nejsou známy systémové nedostatky azylového řízení v Bulharsku. Jde o členský stát EU, bezpečný a s běžnými azylovými procedurami. Žalovaná se ještě nesetkala s negativní námitkou, která by se k azylovým procedurám v Bulharsku vztahovala. Z aktuálních informací a situace nevyplývá, že by tato země měla s přijímáním cizinců systémové potíže či nedostatky. Nehrozí riziko nelidského či ponižujícího zacházení. Dobu zajištění žalovaná stanovila s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy předání žalobce. Přihlížela k délce průběhu předpokládaného řízení. Žalované je známo, že tato řízení probíhají v době řádově okolo 30 dnů. Dublinské středisko musí v průběhu této lhůty a podle čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III předložit žádost o přijetí žalobce zpět. Lhůta pro odpověď činí maximálně 14 dnů. Po kladné odpovědi je středisko povinno oznámit žalobci přemístění, proti čemuž má možnost podat opravný prostředek. Dále je třeba stanovit termín předání a zajištění cesty pro převoz.

6. Napadeným rozhodnutím žalovaná prodloužila dobu zajištění žalobce do 31. 10. 2024. V jeho odůvodnění mimo jiné uvedla, že dne 19. 9. 2024 Ministerstvo vnitra obdrželo souhlas Bulharské republiky se zpětvzetím žalobce. Bulharská republika však neakceptovala zpětvzetí bratrance žalobce, a proto Ministerstvo vnitra požádalo Bulharskou republiku o opětovné posouzení její odpovědnosti za posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany bratrance žalobce. Žalovaná konstatovala, že řízení podle nařízení Dublin III stále probíhá, přičemž orgány Bulharské republiky mají na odpověď 14 dní. Proto prodloužila dobu trvání zajištění žalobce do 31. 10. 2024.
7. Opatřením ze dne 11. 10. 2024 Ministerstvo vnitra sdělilo žalované, že Bulharská republika přijala svou odpovědnost a souhlasila s přijetím žalobce, nicméně neakceptovala žádost o zpětvzetí bratrance žalobce. Z tohoto důvodu není možné pokračovat v řízení podle nařízení Dublin III.
8. Opatřením ze dne 11. 10. 2024, č. j. KRPS-227617-37/ČJ-2024-010022-ZZC, žalovaná přikázala propustit žalobce a jeho bratrance ze zařízení pro zajištění cizinců.

Žaloba

9. Žalobce namítá, že nikdy nepodal žádost o udělení mezinárodní ochrany v Bulharsku. Azylové řízení v Bulharsku čelí několika systémovým nedostatkům a členské státy jsou povinny zabývat se těmito systémovými nedostatky a podmínkami přijetí žadatelů o

mezinárodní ochranu. Dále má žalobce za to, že zajištění bylo nepřiměřené, neboť k němu existovala dostupná alternativa v podobě přemístění do přijímacího střediska nebo pobytového střediska. Žalovaná měla přistoupit k využití možnosti dobrovolného vycestování nebo k udělení výjezdního příkazu. Žalovaná by měla přihlížet též k tomu, že to byl právě žalobce, kdo zavolal policii z nákladního prostoru automobilu. Tím žalobce vystavil sebe a svého bratrance nebezpečí, neboť se mu převaděči budou chtít pomstít. Žalobce rovněž poskytl součinnost policii a chce jí být dále nápomocen. V jeho případě neexistovalo vážné nebezpečí útěku. Závěrem žalobce namítá, že stanovená doba zajištění je nepřiměřená a bez náležitého odůvodnění. To je pouze všeobecné a neindividualizované.

Vyjádření žalované

10. Žalovaná navrhuje žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Uvádí, že žalobce byl společně s bratrancem dne 11. 10. 2024 ze zajištění propuštěn a byl mu vydán výjezdní příkaz s platností do 17. 10. 2024. S ohledem na totožnost žalobních bodů dále odkazuje na své vyjádření v řízení o žalobě proti rozhodnutí ze dne 3. 9. 2024 o zajištění žalobce vedené před zdejším soudem pod sp. zn. 44 A 21/2024. V něm žalovaná mimo jiné uvedla, že je nepochybné, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu v Bulharsku. Tato skutečnost je zřejmá z prokázané shody v systému EURODAC. Na základě toho ministerstvo zahájilo tzv. dublinské řízení. Žalobce nedodržel podmínky azylového řízení a Bulharsko opustil. V protokolu o podání vysvětlení ani jednou neuvedl, že by v bulharském azylovém táboře byly nelidské či jinak nevhodné podmínky a že by bulharský tábor opouštěl z těchto důvodů. Sám tvrdil, že se chce dostat do Německa, které bylo od počátku cílem jeho cesty. Záměrně a neoprávněně opustil území bezpečného evropského státu, kde měl povinnost vyčkat na výsledek řízení o udělení mezinárodní ochrany. V úkrytu a bez jakékoli kontroly se snažil dostat do země, kterou považuje za výhodnější pro svůj pobyt. Celé území EU včetně Bulharska je územím bezpečným. Jelikož žalobce v Bulharsku požádal o azyl, prokázal, že je pro něj bezpečnou zemí. K azylovému řízení v Bulharsku žalovaná rekapitulovala obsah rozhodnutí ze dne 3. 9. 2024 o zajištění žalobce. V ZZC Bělá-Jezová byl žalobce zajištěn z důvodu, že sem byl umístěn i jeho bratranec. Toto zařízení je vybaveno právě pro pobyt dětí a nezletilých. Přijímací nebo pobytová střediska jsou určena osobám žádajícím o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Délka doby zajištění byla stanovena v souladu se zákonem. Žalovaná závěrem podotýká, že žalobce nastoupil do zavazadlového prostoru kamionu zcela dobrovolně a za úplatu. Jako lékař musel tušit, že cestování v takových podmínkách je nebezpečné. Nebezpečí ze strany převaděčů se žalobce vystavil zcela dobrovolně. Žalovaná ani nepředjímala výsledek řízení ministerstva o předání žalobce. Jen vyšla z praxe, která potvrzuje, že s Bulharskem nebývají větší problémy s předáváním osob v rámci nařízení Dublin III.

Posouzení žaloby soudem

11. Žaloba byla podána včas, osobou oprávněnou a splňuje veškeré náležitosti kladené na žalobu proti rozhodnutí správního orgánu. S ohledem na skutečnost, že žádný z účastníků nepožádal o nařízení jednání a soud nepovažuje nařízení jednání za nezbytné, rozhodl o žalobě bez jednání (§ 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců). Podklady a dokumenty, které jsou součástí správního spisu, nejsou předmětem dokazování [srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS].

12. Soud napadené rozhodnutí soud přezkoumal na základě uplatněných žalobních bodů dle skutkového a právního stavu v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Napadené rozhodnutí však přezkoumal také v souladu s požadavky rozsudku Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) ze dne 8. 11. 2022 ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (dále jen „rozsudek *Staatssecretaris*“), přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí není stíženo jinými (v žalobě neuplatněnými) vadami či nezákonnostmi, a současně přihlédl i k novým okolnostem vzešlým po vydání napadeného rozhodnutí.
13. Žaloba je důvodná.
14. Podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem EU přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu EU, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i provázeného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky.
15. Podle § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, nelze-li předání cizince nebo dokončení jeho průvozu uskutečnit ve lhůtě do 48 hodin, policie v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání nebo průvozu vydá rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení.
16. Podle § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem EU, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku. Za vážné nebezpečí útěku se zejména považuje, pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem EU, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem EU nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za vážné nebezpečí útěku se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem EU přímo nesousedícího s ČR, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území.
17. Podle § 129 odst. 7 zákona o pobytu cizinců policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy předání nebo průvozu cizince. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy předání nebo průvozu, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem předání nebo průvozu je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.
18. Na tomto místě soud uvádí, že rozsudkem ze dne 16. 10. 2024, č. j. 44 A 21/2024-24, zrušil rozhodnutí žalované ze dne 3. 9. 2024 o zajištění žalobce.
19. K vlivu zrušujícího rozsudku ve vztahu k rozhodnutí o (primárním) zajištění na řízení o žalobě proti rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění judikatura uvádí: „*Důvodem pro zrušení rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince soudem nemůže být samotná skutečnost, že bylo zrušeno rozhodnutí o zajištění tohoto cizince. Zda zrušení rozhodnutí o zajištění cizince bude mít vliv na výsledek soudního přezkumu rozhodnutí o prodloužení doby trvání jeho zajištění, závisí na konkrétních okolnostech případu, zejména na důvodech, pro které je rozhodnutí o zajištění cizince zrušeno, a na tom, do jaké míry se policie v rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění zabývala otázkou, zda jsou podmínky pro zajištění cizince i*

nadále splněny.“ (právní věta k rozsudku NSS ze dne 22. 8. 2019, č. j. 2 Azs 330/2018-30, č. 3935/2019 Sb. NSS).

20. Jeden z důvodů, pro které bylo rozhodnutí žalované ze dne 3. 9. 2024 o zajištění žalobce zdejší soudem zrušeno, představovala nepřezkoumatelnost rozhodnutí spočívající v tom, že žalovaná v něm neuvedla žádnou úvahu k tomu, že toto rozhodnutí zasahuje do právní sféry bratrance žalobce jako nezletilého dítěte. Nijak se nezabývala faktory, které je třeba hodnotit dle výše shrnuté judikatury. V rozhodnutí ze dne 3. 9. 2024 tak absentovalo jakékoliv hodnocení ve vztahu k nezletilému bratranci žalobce.
21. K tomu soud v nyní projednávané věci uvádí, že z těchto důvodů již nelze napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné považovat. Žalovaná se totiž v jeho odůvodnění (srov. zejm. str. 8 a 9) jeho dopadem do práv bratrance žalobce zabývala (posuzovala nejlepší zájem dítěte, délku prodloužené doby zajištění, typ zařízení, kam byli žalobce a jeho bratranec umístěni, jejich soukromý a rodinný život aj.).
22. Druhým důvodem, pro který zdejší soud zrušil rozhodnutí žalované ze dne 3. 9. 2024 o zajištění žalobce, byla nepřezkoumatelnost ve vztahu k posouzení možnosti využití alternativ k zajištění.
23. Zdejší soud v rozsudku č. j. 44 A 21/2024-24 připomněl, že zajištění cizince za účelem jeho předání podle nařízení Dublin III lze obecně akceptovat, pouze pokud splňuje podmínku přiměřenosti, tj. pokud neexistují jiná, mírnější opatření, která by stačila k dosažení účelu zajištění. V případě nezletilého je na uvedené nutno klást zvláštní důraz.
24. Zdejší soud v odkazované věci uvedl, že § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců upravuje čtyři možné alternativy k zajištění. Zároveň odkázal na důvodovou zprávu k zákonu č. 176/2019 Sb., který tuto alternativu zavedl do zákona o pobytu cizinců, podle které *„se zavádí nový druh alternativy k zajištění, a to možnost uložit povinnost se zdržovat v konkrétní dobu na místě určeném policií. Tato alternativa rozšiřuje možnosti uložení zvláštních opatření například vůči rodinám s dětmi například v Příjímacím středisku Zastávka u Brna, po kterých je z domácího i mezinárodního odborného prostředí voláno.“* Rovněž NSS v rozsudku ze dne 21. 5. 2020, č. j. 7 Azs 417/2019-60, k této alternativě uvedl, že *„je zřejmé, že zákonodárce toto zvláštní opatření zavedl právě pro případy, kdy se pobyt v zařízení pro zajištění cizinců jeví jako nadmíru přísné opatření, především pak v případě zranitelných osob (což je zjevné i z důvodové zprávy, která uvádí typický případ zranitelných osob, tj. rodiny s dětmi), které by měly být primárně chráněny před eventuálními nepřiměřenými důsledky pobytu v zařízení pro zajištění cizinců.“*
25. V případě žalobce, který má v péči nezletilé dítě, proto podle odkazovaného rozsudku přicházelo v úvahu možné využití tohoto mírnějšího opatření, respektive bylo nutno se zabývat tím, zdali jsou pro něj splněny podmínky. Žalovaná ale vůbec neodůvodnila, proč k této alternativě nepřistoupila. Za takové odůvodnění nelze považovat jen fakt, že žalobce s bratrancem neoprávněně vstoupili na území ČR. I v tomto ohledu proto zdejší soud shledal rozhodnutí žalované ze dne 3. 9. 2024 nepřezkoumatelné.
26. Jde-li přitom o tento druhý zrušovací důvod, soud rovněž v nyní projednávané věci konstatuje, že napadené rozhodnutí vykazuje totožné vady. Žalovaná se totiž ani v tomto případě využitím alternativy podle § 123b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců vůbec nezabývala (srov. zejm. str. 6 a 7 napadeného rozhodnutí). Napadené rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

27. Soud dále musel v souladu se závěry SDEU obsaženými v rozsudku *Staatssecretaris* přihlédnout k tomu, že ze správního spisu plyne, že s ohledem na vyjádření orgánů Bulharské republiky není pokračování v řízení podle nařízení Dublin III v případě žalobce možné. Ministerstvo vnitra o této skutečnosti žalovanou informovalo dne 11. 10. 2024 a téhož dne žalovaná vydala příkaz k propuštění žalobce ze zařízení pro zajištění cizinců (srov. body 7 a 8 tohoto rozsudku).
28. SDEU v rozsudku *Staatssecretaris* mimo jiné uvedl, že „unijní normotvůrce nestanovil pouze společné hmotněprávní normy, ale zavedl rovněž společné procesní normy, jejichž účelem je zajistit, aby v každém členském státě existoval režim, který příslušnému soudnímu orgánu umožňuje propustit dotýcnou osobu, případně po přezkumu z moci úřední, jakmile se ukáže, že její zajištění není **nebo již není zákonné**.“ (bod 86; zdůraznění doplněno zdejším soudem). V bodu 88 SDEU s odkazem na stanovisko generálního advokáta zdůraznil, že „s ohledem na význam práva na svobodu, na závažnost zásahu do tohoto práva, který představuje zajištění osob z jiných důvodů než stíhání nebo trestání trestných činů, a na požadavek – zdůrazněný společnými normami stanovenými unijním normotvůrcem – na vysokou úroveň soudní ochrany, která umožňuje vyhovět **naléhavé potřebě propustit takovou osobu na svobodu, pokud podmínky zákonnosti zajištění nejsou nebo již nejsou splněny, musí příslušný soudní orgán přihlédnout ke všem okolnostem, zejména skutkovým**, které mu byly předloženy, jak jsou doplněny nebo objasněny v rámci procesních opatření, která považuje za nezbytné přijmout na základě svého vnitrostátního práva, a na základě těchto okolností případně uplatnit nesplnění podmínky zákonnosti plynoucí z unijního práva, i když toto nesplnění nebylo uplatněno dotýcnou osobou.“ (zdůraznění doplněno zdejším soudem).
29. SDEU v rozsudku *Staatssecretaris* také připomněl, že „[ú]čelem opatření spočívajících v zajištění ve smyslu [nařízení Dublin III] přitom není stíhání nebo trestání trestných činů, ale dosažení cílů sledovaných těmito nástroji v oblasti navracení, posuzování žádostí o mezinárodní ochranu a přemísťování státních příslušníků třetích zemí.“ (bod 74). Z toho vyplývá těsná spjatost zákonnosti zajištění a trvání existence účelu, pro jehož naplnění bylo o zajištění rozhodnuto. Zajištění cizince není možné, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit, přičemž správní orgán je povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS).
30. Jelikož orgány Bulharské republiky neakceptovaly převzetí žalobce společně s jeho bratrancem, důvod zajištění odpadl, neboť jeho účelu (předání žalobce podle nařízení Dublin III) nemůže být dosaženo. Ačkoliv tato okolnost nastala až po vydání napadeného rozhodnutí, soud byl povinen k ní v projednávané věci přihlédnout (srov. body 12 a 28 tohoto rozsudku). Podle soudu se tak jedná o situaci obdobnou případům, o nichž SDEU hovoří v rozsudku *Staatssecretaris*, tj. kdy podmínky zákonnosti zajištění žalobce již nejsou splněny, a napadené rozhodnutí o zajištění tak již není zákonné. Rovněž z tohoto důvodu soud napadené rozhodnutí pro nezákonnost zrušil podle § 78 odst. 1 s. ř. s. Na těchto závěrech nemůže s ohledem na úvahy SDEU obsažené v rozsudku *Staatssecretaris* ničeho změnit ani skutečnost, že žalobce byl dne 11. 10. 2024 ze zajištění propuštěn, neboť tím předmět řízení v nyní projednávané věci neodpadl (srov. např. obdobně rozsudek zdejšího soudu ze dne 14. 1. 2020, č. j. 53 A 20/2019-55). Správní rozhodnutí představující základ nezákonného zajištění žalobce muselo být odklizen.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

31. Vzhledem k výše uvedenému soud konstatuje, že je napadené rozhodnutí dílem nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a dílem nezákonné. Soud je proto podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil. Soud nerozhodoval o vrácení věci žalované k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s., neboť zrušením napadeného rozhodnutí zde již není řízení, v němž by bylo možné pokračovat (srov. obdobně rozsudek NSS ze dne 22. 12. 2015, č. j. 4 Azs 234/2015-36).
32. S ohledem na rozhodovací důvody tohoto rozsudku již nebylo nutné zabývat se ostatními žalobními body. Nad rámec nezbytného odůvodnění však je možné dodat, že se jimi zdejší soud zabýval v rozsudku č. j. 44 A 21/2024-24, přičemž s ohledem na podobnost rozhodovacích důvodů napadeného rozhodnutí a rozhodnutí žalované ze dne 3. 9. 2024 o zajištění žalobce a shodnost žalobních bodů lze na toto vypořádání pro úplnost odkázat i v nyní projednávané věci. Vedle toho zde ani neprobíhá žádné správní či soudní řízení, pro které by vypořádání rovněž zbývajících žalobních bodů mohlo mít nějaký význam.
33. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nebyla v řízení úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalobci, který v řízení nebyl zastoupen osobou vykonávající specializované právní poradenství podle zvláštních zákonů, žádné prokazatelné náklady nevznikly, neboť je v tomto řízení osvobozen od soudních poplatků [§ 11 odst. 1 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů].
34. Protože soud o žalobě rozhodl bezodkladně po obdržení správního spisu, nadto vázán zákonem stanovenou lhůtou pro rozhodnutí (§ 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců), nerozhodoval samostatně o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 25. října 2024

JUDr. David Kryska, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

